

5 Ιουνίου: Εορτάζει ο Άγιος Νεομάρτυς Μάρκος ο εν Χίω μαρτυρήσας

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σήμερα, 5 Ιουνίου, η Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη του ιερομάρτυρος Δωροθέου Τύρου, του Μάρτυρος Νικάνδρου και του [Νεομάρτυρος Μάρκου](#), του Αγίου Πλουτάρχου Αρχιεπισκόπου Κύπρου, ο οποίος σύμφωνα με το Χρονικό του Λεοντίου Μαχαιρά συγκαταλέγεται στο Κυπριακό Αγιολόγιο.

- Του ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ, Θεολόγου - Καθηγητού

Άγιος Νεομάρτυς Μάρκος ο εν Χίω μαρτυρήσας

Ανάμεσα στην πληθώρα των ενδόξων Νεομαρτύρων, συγκαταλέγεται και ο άγιος και ένδοξος Νεομάρτυρας Μάρκος ο εν Χίω μαρτυρήσας. Ένας από τους πολλούς εξωμότες, ο οποίος συναισθάνθηκε το μεγάλο λάθος του και το ξεπλήρωσε με το αίμα του μαρτυρίου του.

Γεννήθηκε στη Σμύρνη στο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα. Ο πατέρας του καταγόταν από τη Θεσσαλονίκη και ονομαζόταν Χατζή Κωνσταντής και η μητέρα του από τη Σμύρνη και ονομαζόταν Μαρία. Ασκούσε το επάγγελμα του πλανόδιου έμπορα (γυρολόγου) στην περιοχή Κουσάντασι (Νέα Έφεσο), απέναντι από τη Χίο. Στα 1788, όταν ήρθε σε ηλικία γάμου νυμφεύτηκε μια σεμνή χριστιανή κοπέλα. Με παρότρυνση του αδελφού του εγκαταστάθηκε στην Έφεσο. Εκεί όμως γνωρίστηκε με μια άλλη χριστιανή γυναίκα, ονόματι και αυτή Μαρία, με την οποία σύναψε μαζί της παράνομο ερωτικό δεσμό. Κάποια στιγμή τους συνέλαβαν αυτοφώρω και τους οδήγησαν δεμένους στον τούρκο δικαστή της πόλεως, να δικαστούν για το αδίκημα της μοιχείας και να διαπομπευτούν. Τους τέθηκε το δίλλημα: αν ήθελαν να αθωωθούν, έπρεπε να αλλαξοπιστήσουν. Ο Μάρκος και η ερωμένη του δέχτηκαν να γίνουν μουσουλμάνοι και αφέθηκαν ελεύθεροι.

Την άλλη μέρα ο Μάρκος υπέστη περιτομή και υιοθετήθηκε από τον αγά της περιοχής. Η μοιχαλίδα Μαρία κλείστηκε στο χαρέμι του αγά, αλλά αργότερα αφέθηκε να ζήσει ελεύθερη, με μισθό, που της έδινε ο αγάς.

Όμως γρήγορα ο Μάρκος συναισθάνθηκε το μεγάλο σφάλμα του, να αρνηθεί την πίστη του και να τουρκέψει. Για να μη δώσει υποψίες στον αγά, έδειχνε φαινομενική σκληρότητα στους Χριστιανούς και επαινούσε τους τούρκους. Πήγε κρυφά σε κάποιο εξομολόγο, στον οποίο, με δάκρυα και στεναγμούς μετανοίας εξομολογήθηκε το κρίμα του. Έπεισε και τη Μαρία να συναισθανθεί και αυτή το σφάλμα της, πείθοντάς την να πάει στον εξομολόγο. Ο πνευματικός τους συμβούλεψε να φύγουν μακριά, διότι κινδύνευε η ζωή τους. Μάλιστα τους υποσχέθηκε ότι θα τους διευκόλυνε να φύγουν. Κάποιος φίλος του γιατρός πιστοποίησε δήθεν σοβαρή ασθένεια της Μαρίας, ζήτησαν την άδεια να μεταβούν στη Σμύρνη, για θεραπεία. Ο αγάς τους επέτρεψε και αναχώρησαν για τη Σμύρνη.

Όμως ο αγάς κατάλαβε ότι απατήθηκε και έστειλε ανθρώπους του στη Σμύρνη για να τους συλλάβουν και να τους γυρίσουν στην Έφεσο. Ο Μάρκος και η Μαρία τους αντιλήφθηκαν και πρόλαβαν να φύγουν με το πλοίο για την Τεργέστη. Στα 1792 βρέθηκαν στη Βενετία, όπου χρίστηκαν με το Άγιο Μύρο και εντάχτηκαν ξανά στην Εκκλησία του Χριστού. Μάλιστα, εφόσον είχαν προφανώς λυθεί οι προηγούμενοι γάμοι τους, ζήτησαν και παντρεύτηκαν, ζώντας με μετάνοια και συντριβή.

Ο Μάρκος περιπλανήθηκε σε πολλούς τόπους, έφτασε με την οικογένειά του εν τέλει στη Ρωσία. Όμως δεν έβρισκε ησυχία και γαλήνη, τον έτυπτε η συνείδησή του για το κρίμα του εξισλαμισμού του. Γι' αυτό πήρε τη μεγάλη απόφαση να πληρώσει με το μαρτύριο το μεγάλο λάθος του.

Έτσι γύρισε στην Χίο και από εκεί πέρα στην Έφεσο. Πήγε και βρήκε τον εξομολόγο, που τον είχε βοηθήσει, αποκαλύπτοντας τον πόθο του να μαρτυρήσει για το Χριστό. Εκείνος όμως τον απέτρεψε, διότι την εποχή εκείνη οι τούρκοι ήταν εξαγριωμένοι από το πρόσφατο μαρτύριο του Νεομάρτυρα αγίου Γεωργίου από την Έφεσο και την ανέγερση ναού προς τιμή. Υπήρχε κίνδυνος να γκρεμίσουν το ναό και να προβούν σε βιαιοπραγίες κατά του χριστιανικού πληθυσμού.

Ο Μάρκος υπάκουσε και γύρισε στη Χίο. Εκεί αποφάσισε να μαρτυρήσει. Ύστερα από κατάλληλη πνευματική προετοιμασία, θερμή προσευχή και κοινωνία των Αχράντων Μυστηρίων και πήγε στον τούρκο δικαστή, όπου ομολόγησε τη χριστιανική του πίστη: «Εγώ ήμουν Χριστιανός και ονομάζομαι Μάρκος. Κατάγομαι από τη Θεσσαλονίκη και γεννήθηκα στη Σμύρνη από γονείς χριστιανούς. Αλλαξοπίστησα και έγινα προς στιγμή μουσουλμάνος. Αλλά μετάνιωσα και γύρισα ξανά στην αληθινή πίστη του Χριστού». Αμέσως πέταξε το τουρκικό σαρίκι (μουσουλμανικό σκούφο) καταγής, το πάτησε και βγάζοντας το σταυρό από το στήθος τον ασπάσθηκε! Ο κατής του είπε: «Είσαι τρελός ή μεθυσμένος, άνθρωπε;» «Ούτε τρελός ούτε μεθυσμένος είμαι», απάντησε ο άγιος. Τότε προσπάθησε με διάφορες κολακείες και ταξίματα να τον συνεφέρει και να αλλάξει γνώμη, αλλά ο Μάρκος έμεινε αμετάπειστος. Τότε ο κατής έδωσε διαταγή και τον έκλεισαν στη φυλακή και να τον υποβάλλουν σε επώδυνα βασανιστήρια, ελπίζοντας πως δεν θα άντεχε τους πόνους και θα άλλαζε γνώμη. Μάλιστα ο αστυνόμος, ένας θηριώδης και κακούργος άνθρωπος, έμπαινε κάθε τόσο στη φυλακή και κλωτσούσε με μανία τον Μάρκο, προξενώντας του αιμορραγίες!

Μετά μερικές ημέρες τον οδήγησαν ξανά στον κατή, αλλά και πάλι ο Μάρκος έμεινε σταθερός στην πίστη του, κωφεύοντας για στις κολακείες και τις απειλές του. Μάλιστα δε καλούσε τους παριστάμενους τούρκους να μεταστραφούν στο Χριστό! Εκείνοι εξαγριώθηκαν, όρμισαν εναντίον του, το ξυλοφόρτωσαν ανελέητα και τον έριξαν από τις σκάλες, τραυματίζοντάς τον σοβαρά. Ο θηριώδης αστυνόμος άρπαξε ένα χονδρό ξύλο, με το οποίο του τσάκισε και του διέλυσε τα πόδια! Κατόπιν τον πέταξαν ξανά στη φυλακή, όπου τον υπέβαλλαν σε σκληρότερα βασανιστήρια. Εκείνος, παρά τους φρικτούς πόνους του δεν διαμαρτύρονταν και δεν βογκούσε. Αντίθετα ύψωνε τη φωνή του, όσο άντεχε και έψελνε ύμνους στο Θεό! Παρά την αλγεινή του κατάσταση, έδειχνε ευχαριστημένος και χαρούμενος, που ο Θεός τον αξίωσε να υφίσταται μαρτύρια για την αγάπη Του! Προσευχόταν

αδιάκοπα στο Χριστό και Τον παρακαλούσε: «Κύριε, δέξου με, εμένα, τον αρνητή Σου»!

Οι χριστιανοί της Χίου, όταν έμαθαν για το Μάρτυρα, γέμισε η ψυχή τους από χαρά και αγαλλίαση. Εκδήλωσαν τη χαρά τους με νηστεία και προσευχή στο Θεό, για να ενισχύσει τον Μάρτυρα και να μην δειλιάσει στα φρικτά βασανιστήρια. Οι ναοί λειτουργούσαν καθημερινά και πολλοί αψηφώντας τους κινδύνους τον επισκέπτονταν στη φυλακή να τον ενθαρρύνουν, ασπαζόμενοι τις πληγές του! Μάλιστα τους έδινε εκείνος κουράγιο και δύναμη, λέγοντάς τους να μη λυπούνται γι' αυτόν. «Αύριο, τους έλεγε, γίνεται ο γάμος μου», έλεγε χαρακτηριστικά, «να χαίρεστε όχι να λυπάστε και να κλαίτε». Και τούτο διότι προείδε τον θάνατό του και ζήτησε συγχώρεση απ' όλους. Έστειλε επίσης τις ευχαριστίες του σ' όλους του συμπαράσταθηκαν και τα σέβη του στους κληρικούς της Χίου. Ζήτησε να κοινωνήσει των Αχράντων Μυστηρίων και για μια ακόμη φορά ομολόγησε την πίστη του στο Χριστό.

Έτσι, όταν ο τούρκος κριτής είδε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να τον μεταστρέψει, ενώπιον του μουφτή της νήσου, έβγαλε διαταγή για την θανάτωσή του, όπως προβλέπει το Κοράνιο για τους εξωμότες. Τον οδήγησαν, με βρισιές, κλωτσιές και ραβδισμούς στον τόπο της εκτέλεσης. Εκείνος, παρ' όλους τους φρικτούς πόνους του και τα τσακισμένα πόδια του βάδιζε με χαρά και αγαλλίαση για το θάνατο, ο οποίος όμως ήταν γέννηση στην πραγματική ζωή. Φαινόταν σαν να μην πατά στη γη! Βλέποντας το θέαμα αυτό οι μουσουλμάνοι απορούσαν και το απέδιδαν σε δαιμονική ενέργεια! «Το πήραν και τον σήκωσαν οι δαίμονες» έλεγαν!

Όταν έφτασαν στον τόπο της εκτέλεσης, ένα πλήθος από τούρκους και χριστιανούς περίμεναν να δουν την εκτέλεση, Οι τούρκοι να απολαύσουν το θέαμα της θανάτωσης του «απίστου» και οι Χριστιανοί να θαυμάσουν τον ηρωισμό του Μάρτυρα. Ο άγιος γονάτισε μόνος του και είπε στον δήμιο: «Εμπρός κτύπα»! Εκείνος από αδεξιότητα δεν κατάφερε να τον αποκεφαλίσει και ο άγιος έπεσε καταγής, περιμένοντας το επόμενο κτύπημα. Τελικά ύστερα από πολλά κτυπήματα κατάφερε να αποκόψει την τίμια κεφαλή του Μάρτυρα. Ήταν 5 Ιουνίου 1801, ημέρα Τετάρτη. Οι κάτοικοι της Χίου κατέκλεισαν τους ναούς, ψάλλοντες ωδές στο Θεό, για την ομολογία του Μάρτυρα. Χωρίς να λυπηθούν τα χρήματα συγκέντρωσαν το ποσό που ζητούσε ο τούρκος διοικητής για να τους δοθεί το τίμιο λείψανό του, το οποίο ευωδίαζε και δεν αποσυντίθετο! Το παρέλαβαν με ευλάβεια και το έθαψαν με τιμές. Κάποιοι πήγαν στο τόπο τη εκτελέσεως και πήραν το ματωμένο χώμα για ευλογία και φυλακτό στα σπίτια τους! Τεμάχιο του ιερού του λειψάνου βρίσκεται στην Ιερά Μητρόπολη Χίου. Η μνήμη του τιμάται στις 5 Ιουνίου, την ημέρα του μαρτυρίου του.